

แนวทางการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567
(Inspection Guideline)

ประเด็นที่ : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan)

หัวข้อ โครงการการบริหารบาลฟื้นฟูสภาพระยะกลาง (Intermediate Care; IMC)

ตัวชี้วัด : (ตัวชี้วัดภายใต้ประเด็น/หัวข้อ)

1. ผู้ป่วย Intermediate care * ได้รับการบริหารบาลฟื้นฟูสภาพและติดตามจนครบ 6 เดือน หรือจน Barthel index = 20 ก่อนครบ 6 เดือน
2. ร้อยละของผู้ป่วย Intermediate care ตามกลุ่มเป้าหมายที่มีคะแนน Barthel index เพิ่มขึ้น

คำนิยาม:

การบริหารบาลฟื้นฟูสภาพระยะกลาง (Intermediate care; IMC) หมายถึง การบริหารบาลฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยระยะกลางที่มีอาการทางคลินิกผ่านพ้นภาวะวิกฤติและมีอาการคงที่

แต่ยังคงมีความผิดปกติของร่างกายบางส่วนอยู่และมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์โดยทีมสหวิชาชีพ (multidisciplinary approach)

อย่างต่อเนื่องจนครบ 6 เดือน ตั้งแต่ในโรงพยาบาลจนถึงชุมชน เพื่อเพิ่มสมรรถนะร่างกาย จิตใจ ในการ

ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และลดความพิการหรือภาวะทุพพลภาพ รวมทั้งกลับสู่สังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ

โดยมีการให้บริการผู้ป่วย ระยะกลางใน รพ.ทุกระดับ (A, S; เป็นโรงพยาบาลแม่ข่าย M, F; โรงพยาบาลลูก

ข่ายและให้บริการ intermediate bed/ward)

*ผู้ป่วย Intermediate care หมายถึง ผู้ป่วย Stroke, Traumatic Brain Injury, Spinal Cord Injury ราย

ใหม่ หรือกลับเป็นซ้ำภายในระยะเวลา 6 เดือน และ Fragility hip fracture รายใหม่หรือกลับเป็นซ้ำทั้งหมด

ทุกรายที่เข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลภายในจังหวัดที่รอดชีวิตและมีคะแนน Barthel index <15 รวมทั้ง

คะแนน Barthel index ≥15 with multiple impairments

Intermediate ward คือ การให้บริการ Intensive inpatient rehabilitation program หมายถึง ผู้ป่วย

ได้รับการฟื้นฟูแบบผู้ป่วยใน อย่างน้อยวันละ 3 ชั่วโมง และอย่างน้อย 5 วัน ต่อสัปดาห์ หรือ อย่างน้อย 15

ชั่วโมง/สัปดาห์ (ไม่รวมชั่วโมง nursing care) โดยมีรายละเอียดการให้บริการ Intermediate ward ตาม

ภาคผนวก 1

Intermediate bed คือ การให้บริการ Inpatient rehab program หมายถึง ผู้ป่วยได้รับ

การฟื้นฟูโดย

เฉลี่ยอย่างน้อย วันละ 1 ชั่วโมงอย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์ (ไม่รวมชั่วโมง nursing care)

การพยาบาลฟื้นฟูสภาพ หมายถึง กิจกรรมการพยาบาลที่ใช้กระบวนการหรือกิจกรรมที่มุ่งหวังให้ผู้ป่วย คน

พิการ สามารถฟื้นคืนสภาพให้เร็วที่สุด ยอมรับและปรับตัวกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งด้านร่างกาย

จิตใจ สังคมและเศรษฐกิจ โดยกระบวนการหรือกิจกรรมต่าง ๆ นั้น ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย คน

พิการ ญาติ ผู้ดูแล และทีมสหวิชาชีพเพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วย คนพิการ สามารถดำรงชีวิตอิสระในสังคมได้ตาม ศักยภาพ รวมถึงการพิทักษ์สิทธิอันพึงได้ให้กับผู้ป่วย คนพิการ

หมายเหตุ

1. โรงพยาบาลระดับ A และ S ควรมีบทบาทเป็นผู้คัดกรอง ส่งต่อ และติดตามข้อมูลผู้ป่วย รวมทั้งการ สนับสนุนทางด้านวิชาการและการรับปรึกษา
2. การให้บริการ intermediate ward ได้ในโรงพยาบาลทุกระดับที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุขขึ้นกับความ พร้อมและบริบทของพื้นที่ในแต่ละจังหวัดและเขตสุขภาพ
3. ควรใช้ Barthel ADL index รายงานผลเพิ่มเติม เพื่อวัดผลลัพธ์การดำเนินการ

คำย่อ	คำเต็ม	คำอธิบาย
BI	Barthel ADL index	แบบประเมินสมรรถนะความสามารถทำกิจวัตร ประจำวันบาร์เทิล ที่มีคะแนนเต็มเท่ากับ 20
IMC	Intermediate care	การบริหารฟื้นฟูสภาพระยะกลาง
IPD	In-patient department	หอผู้ป่วยในที่รับผู้ป่วยเข้านอนในโรงพยาบาลเพื่อการ บำบัดรักษา
Stroke	Cerebrovascular accident	การวินิจฉัยโรคหลอดเลือดสมอง ได้แก่ ICD10 ต่อไปนี้ I60 - I64
TBI	Traumatic brain injury	การวินิจฉัยบาดเจ็บสมองที่เกิดจากภายนอก ได้แก่ ICD10 ต่อไปนี้ S061 – S069
SCI	Spinal cord injury	การวินิจฉัยบาดเจ็บไขสันหลังจากภายนอก (traumatic) ได้แก่ ICD10 ต่อไปนี้ S14.0 – S14.1, S24.0 – S24.1, S34.0 – S34.1, S34.3
-	Fragility hip fracture	การวินิจฉัยภาวะกระดูกสะโพกหักจากภายนอกชนิด ไม่รุนแรง (Fragility hip fracture) ได้แก่ ICD10 ต่อไปนี้ S72.0 - S72.2
-	Multiple Impairments	ผู้ป่วยที่มีความบกพร่องตั้งแต่ 2 ระบบขึ้นไป ได้แก่ swallowing problem, communication problem, mobility problem, cognitive and perception problem, bowel and bladder problem
A	โรงพยาบาลศูนย์	ตามคำนิยามของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กำหนดไว้
S	โรงพยาบาลทั่วไปขนาดใหญ่	ตามคำนิยามของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กำหนดไว้
M1	โรงพยาบาลทั่วไปขนาดเล็ก	ตามคำนิยามของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กำหนดไว้
M2	โรงพยาบาลชุมชน เพื่อรับส่งต่อผู้ป่วย	รพช. ขนาด 120 เตียงขึ้นไป

F1	โรงพยาบาลชุมชนขนาดใหญ่	รพช. ขนาด 60-120 เตียง
F2	โรงพยาบาลชุมชนขนาดกลาง	รพช. ขนาด 30-90 เตียง
F3	โรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็ก	รพช. ขนาด 10 เตียง

ประเด็นการตรวจราชการที่มุ่งเน้น

เป้าหมาย	มาตรการที่ดำเนินงานในพื้นที่	แนวทางการตรวจติดตาม	ผลลัพธ์ที่ต้องการ
ประเด็นการตรวจราชการที่มุ่งเน้น รอบ 1			
1. เพื่อบริการฟื้นฟูสมรรถภาพต่อเนื่องในผู้ป่วย Stroke, Traumatic brain injury, Spinal cord injury และ Fragility hip fracture ไปจนครบระยะเวลา 6 เดือน	1. Excellent Discharge Planning 2. One Referral program, One region 3. Tele Rehab & consultation system	ติดตามข้อมูลศักยภาพการวางแผนจำหน่ายและดูแลต่อเนื่องในรายที่ต้องการการดูแลต่อเนื่องตามเกณฑ์ (case IMC)	1. ร้อยละของ ผู้ป่วย Intermediate care * ได้รับการปรับสภาพและติดตามจนครบ 6 เดือน หรือจน Barthel index = 20 ก่อนครบ 6 เดือน ร้อยละ 98 2. อัตราของกลุ่มเป้าหมายโรคยุทธศาสตร์สำคัญ 4 โรคมีระดับความสามารถในการดำเนินกิจวัตรประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน ร้อยละ 80 (ยกเว้นกลุ่ม โรค spinal cord injury)
2. เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิต ป้องกันและลดความพิการของผู้ป่วย	4. IMC bed ที่รพช. 5. Integrative Home based Rehabilitation	วิเคราะห์บริบทในแต่ละพื้นที่และวิเคราะห์สถานการณ์ คน เงิน ของ ในการจัดตั้ง IMC bed, Home ward	มีการจัดตั้ง IMC bed ทุกโรงพยาบาล

เป้าหมาย	มาตรการที่ดำเนินงาน ในพื้นที่	แนวทางการตรวจติดตาม	ผลลัพธ์ที่ต้องการ
3. เพื่อเพิ่มทักษะในการดูแลตนเองของผู้ป่วยและญาติ พร้อมเชื่อมโยงแผนการดูแลต่อเนื่องสู่ที่บ้านและชุมชน	6.Community based Rehabilitation (CBR)	วิเคราะห์บริบทในแต่ละพื้นที่และวิเคราะห์สถานการณ์ คน เงิน ของ ในการจัดตั้ง Community based Rehabilitation(CBR)	มีการจัดตั้ง Community based Rehabilitation(CBR) จังหวัดละ 1 แห่ง
ประเด็นการตรวจราชการที่มุ่งเน้น รอบ 2			
1. เพื่อบริการฟื้นฟูสมรรถภาพและการดูแลต่อเนื่องในผู้ป่วย Stroke, Traumatic brain injury, Spinal cord injury และ Fragility hip fracture ไปจนครบระยะเวลา 6 เดือน	1.Excellent Discharge Planning 2.One Referral program, One region 3.Tele Rehab & consultation system	ติดตามข้อมูลศักยภาพการวางแผนจำหน่ายและดูแลต่อเนื่องในรายที่ต้องการการดูแลต่อเนื่องตามเกณฑ์ (case IMC)	ร้อยละของผู้ป่วย Intermediate care * ได้รับการรับกลับบ้านสภาพและติดตามจนครบ 6 เดือน หรือจน Barthel index = 20 ก่อนครบ 6 เดือน ร้อยละ 98
2. เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิต ป้องกันและลดความพิการของผู้ป่วย	4.IMC ward ที่รพช. 5.Integrative Home based Rehabilitation	แผน/Time line การจัดตั้ง IMC bed, Home ward	อัตราของกลุ่มเป้าหมายโรคยุทธศาสตร์สำคัญ 4 โรคมีระดับความสามารถในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน ร้อยละ 80 (ยกเว้นกลุ่มโรค

เป้าหมาย	มาตรการที่ดำเนินงานในพื้นที่	แนวทางการตรวจติดตาม	ผลลัพธ์ที่ต้องการ
			spinal cord injury) มีความสามารถในการดำเนินกิจวัตรประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน ร้อยละ 60
3. เพื่อเพิ่มทักษะในการดูแลตนเองของผู้ป่วยและญาติ พร้อมเชื่อมโยงแผนการดูแลต่อเนื่องที่บ้านและชุมชน	7.Community based Rehabilitation (CBR)	แผน/Time line การจัดตั้ง Community based Rehabilitation(CBR)	มีการจัดตั้ง Community based Rehabilitation(CBR) อำเภอละ 1 แห่ง

Small Success

3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
	- Community based Rehabilitation(CBR)	- IMC bed, Home ward	- ระบบฐานข้อมูลร่วมกันทั้ง 4 จังหวัด

ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง

1. ร้อยละของผู้ป่วย Intermediate care * ได้รับการบริหารฟื้นฟูสภาพและติดตามจนครบ 6 เดือน หรือจน Barthel index = 20 ก่อนครบ 6 เดือน ร้อยละ 98
2. อัตราของกลุ่มโรค stroke มีความสามารถในการดำเนินกิจวัตรประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน ร้อยละ 80
3. อัตราของกลุ่มโรค TBI มีความสามารถในการดำเนินกิจวัตรประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน ร้อยละ 80

4. อัตราของกลุ่ม โรค Fracture around the hip มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน ร้อยละ 80
5. อัตราของกลุ่ม โรค spinal cord injury มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน ร้อยละ 60

สูตรคำนวณตัวชี้วัด

1. ร้อยละของ ผู้ป่วย Intermediate care * ได้รับการบริบาลฟื้นฟูสภาพและติดตามจนครบ 6 เดือน หรือจน Barthel index = 20 ก่อนครบ 6 เดือน

สูตรคำนวณตัวชี้วัด: $(A/B) \times 100$

- A: = จำนวนผู้ป่วย IMC ที่ได้รับการบริบาลฟื้นฟูสภาพระยะกลาง* และติดตามจนครบ 6 เดือน หรือจนกว่า Barthel index = 20
- B: จำนวนผู้ป่วย IMC ที่เข้าสู่ระบบบริบาลฟื้นฟูสภาพระยะกลาง ครบ 6 เดือน

2. อัตราของกลุ่ม โรค stroke มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน ร้อยละ 80

สูตรคำนวณตัวชี้วัด: $(A/B) \times 100$

- A: จำนวนผู้ป่วย stroke ที่ได้รับการบริบาลฟื้นฟูสภาพระยะกลาง*ครบ 6 เดือน และมีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน
- B: จำนวนผู้ป่วย stroke ที่เข้าสู่ระบบบริบาลฟื้นฟูสภาพระยะกลาง ครบ 6 เดือน

3. อัตราของกลุ่ม โรค TBI มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน ร้อยละ 80

สูตรคำนวณตัวชี้วัด: $(A/B) \times 100$

- A: จำนวนผู้ป่วย TBI ที่ได้รับการบริบาลฟื้นฟูสภาพระยะกลาง*ครบ 6 เดือน และมีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน
- B: จำนวนผู้ป่วย TBI ที่เข้าสู่ระบบบริบาลฟื้นฟูสภาพระยะกลาง ครบ 6 เดือน

4. อัตราของกลุ่ม โรค Fracture around the hip มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1คะแนน ร้อยละ 80

สูตรคำนวณตัวชี้วัด: $(A/B) \times 100$

- A: จำนวนผู้ป่วย Fracture around the hip ที่ได้รับการบริบาลฟื้นฟูสภาพระยะกลาง*ครบ 6 เดือน และมีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน
- B: จำนวนผู้ป่วย Fracture around the hip ที่เข้าสู่ระบบบริบาลฟื้นฟูสภาพระยะกลาง ครบ 6

เดือน

5. อัตราของกลุ่ม โรค spinal cord injury มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน ร้อยละ 60

สูตรคำนวณตัวชี้วัด: (A/B) x 100

A: จำนวนผู้ป่วย spinal cord injury ที่ได้รับการปรับสภาพระยะกลาง*ครบ 6 เดือน และมีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน (Barthel index) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คะแนน

B: จำนวนผู้ป่วย spinal cord injury ที่เข้าสู่ระบบปรับสภาพระยะกลาง ครบ 6 เดือน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะอนุกรรมการ Service plan Intermediate Care; IMC เขตสุขภาพที่ 7

ผู้ประสานงานตัวชี้วัด

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์/e-mail address	ประเด็นที่รับผิดชอบ
นางเบญจรงค์ ศรีสุระ	ตำแหน่งนักกายภาพบำบัดชำนาญการ พิเศษ โรงพยาบาลขอนแก่น	Tel. 099-461-4569 e-mail:benpt01gmail.com	จัดเก็บและรายงาน ตัวชี้วัด

ผู้รับผิดชอบการรายงานผลการดำเนินงาน

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์/e-mail address	ประเด็นที่รับผิดชอบ
นางพัชราวดี พิรุณ สุนทร	ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข ชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	Tel. 081-260-4433 e-mail: Porr2020@gmail.com	จัดเก็บและรายงานตัวชี้วัด และสรุปผลการดำเนินงาน
นางนันทิยา ภูกิจพลอย	ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาล กาฬสินธุ์	Tel. 087-213-8462 e-mail: Nuntiyathai@hotmail.com	จัดเก็บและรายงานตัวชี้วัด และสรุปผลการดำเนินงาน
นางรุจิรา จันทรหอม	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด	Tel. 062-494-9353	จัดเก็บและรายงานตัวชี้วัด และสรุปผลการดำเนินงาน
นางสุทธิรัตน์ บุขี	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลมหาสารคาม	Tel.088-564-9211 e-mail:Su_ti_rut2@hotmail.com	จัดเก็บและรายงานตัวชี้วัด และสรุปผลการดำเนินงาน

หมายเหตุ สามารถเพิ่มเติมรายละเอียดอื่นๆ ที่สำคัญและจำเป็นได้ตามดุลยพินิจของ กกก. กำหนดประเด็นแต่ละประเด็น